

Naujas atsinaujinančių energijos išteklių paramos modelis

LR energetikos ministerija

Tikslai

- iki 2020 m. elektros energijos iš AEI gamybos kiekį padidinti ne mažiau nei iki 3 TWh;
- padidinti vietinius elektros energijos gamybos pajėgumus;
- palaipsniui integruoti AEI elektros energijos gamintojus į rinką;
- sudaryti sąlygas kitoms valstybėms narėms pasinaudoti paramos mechanizmu.

Paramos schema (1):

- ▶ parama finansuojama VIAP biudžeto lėšomis;
- ▶ parama gamintojui mokama kaip priedas prie rinkos kainos;
- ▶ skaičiuojama pagal valandinę kainą elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje;
- ▶ VKEKK nustato atskaitinę kainą ir priedo prie rinkos kainos didžiausią galimą dydį;
- ▶ gamintojas suformuoja didžiausią galimą kainą (laimėtą priedą susumavus su atskaitine kaina).

Atskaitinė kaina ir didžiausias galimas dydis

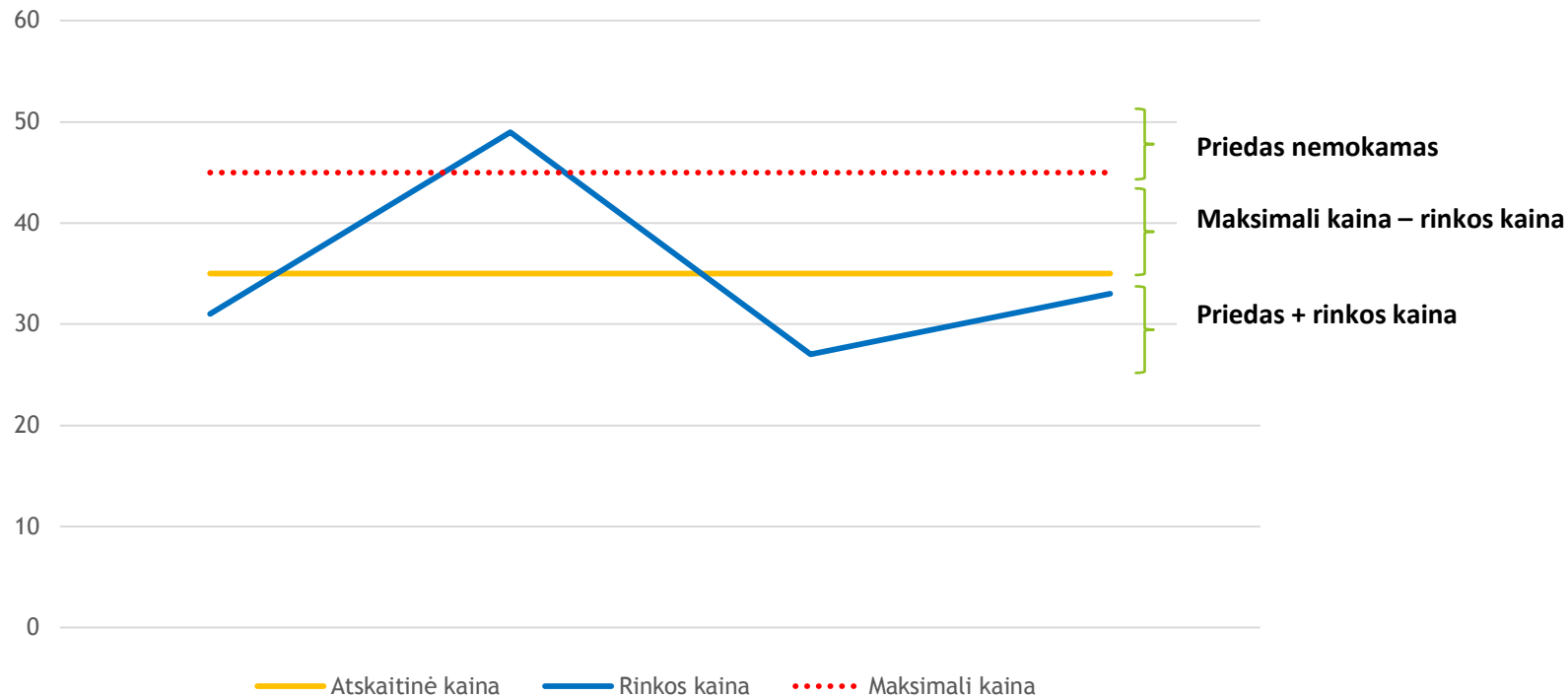
Atskaitinė kaina:

- ▶ apskaičiuojama VKEKK nustatyta tvarka atsižvelgiant į kainą elektros energijos biržoje;
- ▶ nepriklausoma nuo elektros energijos gamybai planuojamų naudoti atsinaujinančių energijos išteklių;
- ▶ taikoma visą skatinamąjį laikotarpį.

Priedo prie rinkos kainos didžiausias galimas dydis:

- ▶ apskaičiuojamas VKEKK nustatyta tvarka;
- ▶ nustatomas konkrečiam skatinimo kvotų paskirstymo aukcionui;
- ▶ viešai neskelbiamas;
- ▶ aukciono dalyvio pateiktas pasiūlymas dėl pageidaujamo priedo prie rinkos kainos negali viršyti šio nustatyto dydžio.

Paramos schema (2):

VIAP lėšų mokėjimo principas:

- Kai rinkos kaina > atskaitinė kaina - mokama maksimali kaina - rinkos kaina;
- Kai rinkos kaina < atskaitinė kaina - mokamas visas laimėtas priedas;
- Kai rinkos kaina > maksimali kaina - priedas nemokamas;
- Kai rinkos kaina ≥ 0 - priedas nemokamas.

Paramos schema (3)

Garantijos gamintojui:

- ▶ mokamas priedas prie rinkos kainos;
- ▶ energetikos tinklų ar sistemų galios ir pralaidumo ar kitų atitinkamų techninių parametų rezervavimas;
- ▶ energijos iš AEI persiuntimas pirmumo teise;
- ▶ atleidimas nuo balansavimo ir rezervavimo taikomas tik gamintojams iki 500 kW ir bandomiesiems vėjo elektrinių projektams;
- ▶ pirmenybinis energijos iš AEI supirkimas taikomas tik gamintojams iki 10 kW;

Gamintojo įsipareigojimai:

- ▶ 100 % prijungimo prie tinklų išlaidų padengimas;
- ▶ balansavimo atsakomybės prisiėmimas;
- ▶ elektrinės demontavimas;
- ▶ ketinimų protokolo pasirašymas ir prievolių įvykdymo užtikrinimo pateikimas;
- ▶ 12 metų laikotarpiu, kas metus, gaminti aukcione laimėtą elektros energijos kiekį.
 - gamintojui nepagaminus aukcione laimėto elektros energijos kiekio, kurio leidžiamas nuokrypis 10 proc., gamintojas į VIAP lėšų biudžetą privalo sumokėti baudą: $(\text{laimėtas kiekis} - \text{faktiškai pagamintas kiekis}) \times (\text{praėjusių metų vidutinė kaina biržoje} + \text{priedas prie rinkos kainos})$;
 - gamintojui pagaminus didesnę, nei aukcione laimėtą, elektros energijos kiekį, priedas prie rinkos kainos už kiekį, kuris viršija gamintojo aukcione laimėtą elektros energijos kiekį, nebus mokamas.

VKEKK kompetencija

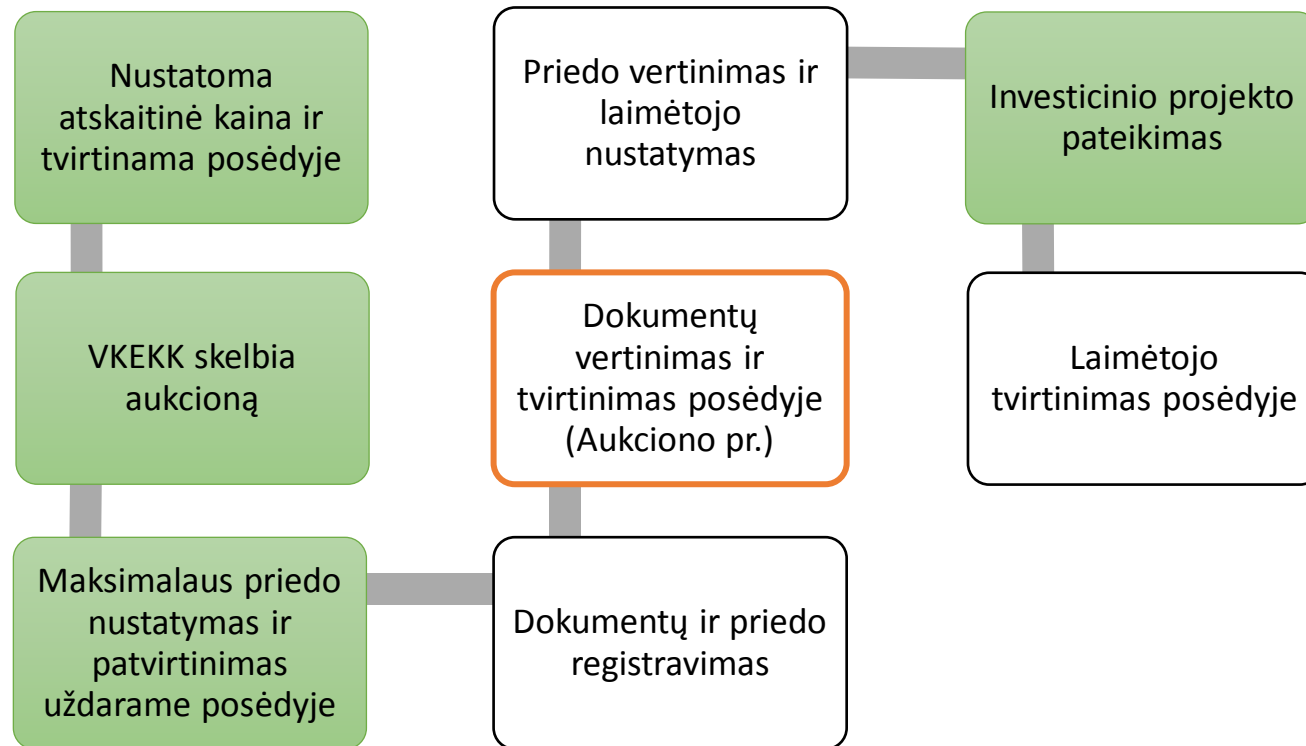
- ▶ apskaičiuoja, atnaujina ir viešai skelbia informaciją apie pasiektą elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių kiekį;
- ▶ Inicijuoja ir organizuoja skatinimo kvotų paskirstymo aukcionus;
- ▶ tvirtina priedo prie rinkos kainos didžiausią galimą dydį ir kontroliuoja jo taikymą;
- ▶ tvirtina atskaitinę elektros energijos kainą ir kontroliuoja, kaip ji taikoma;
- ▶ tvirtina elektros energijos gamintojų investicijų į elektrines atsipirkimo nustatymo metodiką.

Paramos atvėrimas

- ▶ parama atveriamą ir kitų valstybių narių (VN) projektams, atvėrimo dydis nustatomas atsižvelgiant į:
 - ▶ skatinimo kvotų paskirstymo aukcione planuojamą paskirstyti elektros energijos kiekį;
 - ▶ iš tos valstybės importuotą elektros energijos kiekį;
 - ▶ valstybės narės AEI dalį energijos gamyboje;
 - ▶ bendrą galutinį elektros energijos suvartojimą Lietuvoje.
- ▶ VN turi atitikti šias sąlygas:
 - ▶ sudaryti dvišalį susitarimą;
 - ▶ turėti elektros jungtis su LR;
 - ▶ įsipareigoti Lietuvoje planuojamoms statyti elektrinėms suteikti teisę dalyvauti jų paramos paskirstymuose;
 - ▶ pridėti skatinamoje elektrinėje pagamintą elektros energijos kiekį prie LR nacionalinių rodiklių.

Aukcionai

- ▶ organizuojami nepriklausomai nuo naudojamo technologijos tipo;
- ▶ organizuojamas elektros energijos gamybos kiekiui (KWh);
- ▶ varžomasi dėl priedo prie rinkos kainos;
- ▶ gali dalyvauti kitų šalių projektai.

Investicijų vertinimas

- ▶ priedas prie rinkos kainos mokamas tol, kol neatsiperka investicijos į elektrinę, tačiau ne ilgiau nei 12 metų laikotarpiu;
- ▶ VIAP lėšų administratorius vertina investicijų į elektrinę atsipirkimą pagal pateiktus investicinius projektus ir VKEKK nustatytą vertinimo metodiką;
- ▶ VIAP mokėjimai nutraukiami nustačius, kad elektrinės investicinės ir veiklos sąnaudos padengtos.